

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.03-11/ 2234

20/4/2005

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.03.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10096 sayılı yazı.

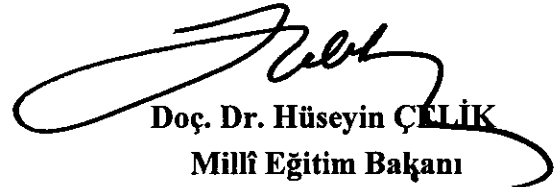
İzmir Milletvekili Sayın Enver ÖKTEM'in, "Türkçe karşılığı olan Arapça ve Farsça kelimelerin kullanılmamasını öngören genelgenin kaldırılmasına ilişkin" ilgi yazı eki 7/5385 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2. Ana dilimizin; millî birliğimizin, bağımsızlığımızın ve varoluşumuzun en önemli, olmazsa olmaz unsurlarından biri olduğunu belirten, yapılan yazışmalarda ve yayınlarda; yaşayan Türkçenin kullanılmasına, aşırılıklardan kaçınılmasına, Türkçenin doğru yazılmasına ve kullanılmasına gereken özenin gösterilmesine yönelik olan ve içeriği ve amacı okuyan herkesçe anlaşılabilen, bazı kelimelere yasak koymaya yönelik genelgelerin kaldırılma nedenini de içeren söz konusu Genelge'nin örneği ekte sunulmuştur.

Dilin anlaşmazlık aracı değil, anlaşma aracı olduğu, dildeki kelimelerin bazılarının yasaklanmasının düşüncelerin yasaklanması anlamına geldiği, dilde özleşmenin, yerleşik kelimelerin atılması yoluyla değil, yeni kelimelere karşılık bulunması yoluyla gerçekleştirilebileceği, dilde yerleşmiş kelimeleri zorla atmanın dili yozlaştıracağı herkesçe bilinmesine rağmen anılan Genelge'nin, içeriğinin dışında yorumlanmaya çalışılması anlamlı görülmemektedir.

3. Bakanlığımızca; eğitimle ilgili mevzuatta, yazışmalarda, Devletçe ve özel sektörde hazırlanan ders kitapları ve eğitim materyallerinin incelenmesinde, yaşayan Türkçenin kullanılmasına özen gösterilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

EKLER :

1- Genelge (1 sayfa)

7/5385

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.TTK.0.01.00.00/
KONU: Yaşayan Türkçemiz

03629

16 Nisan 2003

ARAŞTIRMA VE PLANLAMA KOORDİNASYON KURULU BAŞKANLIĞINA

GENELGE
2003/ 24

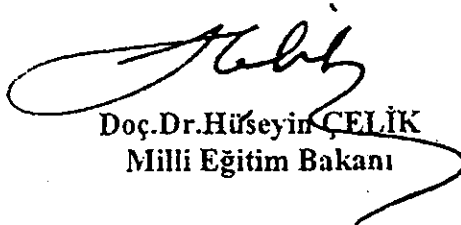
Anadilimiz, milli birliğimizin, bağımsızlığımızın ve varoluşumuzun en önemli, olmazsa olmaz unsurlarından biridir. Ortak payda olması gereken güzel Türkçemizin bir çatışma alanı haline getirilmesi büyük bir talihsizliktir.

Bilindiği üzere kültürün bütün alt kolları gibi diller de karşılıklı bir etkileşim içerisinde gelişirler. Türkçe'den diğer dillere geçmiş birçok kelime olduğu gibi diğer dillerden de Türkçemize birçok kelime geçmiştir. Doğu dillerinden, batı dillerinden, içinde bulunduğumuz Akdeniz havzasından derlediğimiz kelimeler zamanla Türkçeleşmiş artık bizim malımız olmuştur.

"Sorun" kelimesini kullanmamız, "mesele" veya "problem" kelimesini kullanmamıza engel değildir. "Yaşam" kelimesi ile "hayat" kelimesi arasında bir tercih yapmak zorunda değiliz. "Kalp" kelimesi kökü itibariyle Arapça. "yürek" ise Türkçedir. Ancak ikisinin farklı kullanım alanları vardır. "Kalpsiz" ile "yüreksiz" in aynı anlama gelmediğini herkes bilir. "Akıl" kelimesinin öztürkçesi "us" tur. Ne var ki "akıllı" ile "uslu" aynı şey değildir. "Millet" de bizim "ulus"da bizimdir. "Hakimiyet-egemenlik"; "hürriyet-özgürlük"; "istiklal-bağımsızlık" vb. kelime ve kavramların birlikte var olması dilimiz açısından bir zenginlik unsurudur.

Türkçemizin daha bir zenginleşmesi, gelişmesi kültürün ve bilimin taşıyıcı unsuru olarak nesillerimiz arasında köprü olması elbette hepimizin arzusudur. Bu arzunun gerçekleşmesinde Milli Eğitim Bakanlığının öncü rol üstlenmesi, bu kurumun varlığının gereklerindendir.

Bu mülahazalarla yapılan yazışmalarda ve yayınlarda "Yaşayan Türkçe"nin kullanılmasına, aşırılıklardan kaçınılmasına, Türkçe'nin doğru yazılmasına ve kullanılmasına gereken özenin gösterilmesi, bundan önce bazı kelimelere yasak koymaya yönelik olarak yayımlanan genelgelerin dikkate alınmaması hususlarında ilgililere emirlerinizi önemle rica ederim.

Doç.Dr.Hüseyin ÇELİK
Milli Eğitim Bakanı

DAĞITIM:

- Merkez Teşkilatı Birimlerine
- Valiliklere